

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

8 maart 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ALGEMEEN BELEID, FINANCIËN EN BEGROTING

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het brownfieldfonds

Vraag om uitleg van de heer Steven Vanackere tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, en tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de fiscale korting voor alle belastingplichtigen die een inkomen uit arbeid genieten

Vraag om uitleg van mevrouw Caroline Gennez tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het Joodse Museum van Deportatie en Verzet

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het overleg met de federale en Brusselse regering over de nachtvluchten

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

Dinsdag 8 maart 2005

Voorzitter: de heer Sven Gatz

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.18 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het brownfieldfonds

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van den Heuvel tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het brownfieldfonds.

De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ondernemen is in het regeerakkoord geformuleerd als de topprioriteit voor de komende jaren. De verbreding van het economisch draagvlak is leidraad. We moeten de taart bakken voor we ze kunnen verdelen. De ondernemingen spelen hierin een grote rol en zij hebben ruimte nodig.

Alle Vlaamse overheden moeten werk maken van de realisatie van voldoende industrieterreinen. Het ligt voor de hand dat vervuilde bedrijfsgronden als eerste in aanmerking komen om 'kavelrijpe' bedrijfsterreinen te creëren. Ik vermoed dat iedereen achter de sanering van de brownfields staat.

Voor de eigenlijke sanering van brownfields is in het kader van het afvalstoffen- en bodemsaneringsbeleid niet in een decretale subsidieregeling voorzien. Wel zijn er ambtshalve tussenkomsten van de overheid mogelijk. Meestal betekent een bodemsanering een zware financiële investering. Het

is dan ook aangewezen dat de Vlaamse Regering haar verantwoordelijkheid neemt en initiatieven neemt om de financiering van brownfieldsanering te vergemakkelijken. Vandaag staat hiervoor geen specifieke post in de Vlaamse begroting. De bevoegdheid is enigszins versplinterd. Minister Peeters speelt een rol in zijn bevoegdheid voor OVAM. Minister Moerman speelt een rol als minister van Economie. Zij moet bedrijfsgronden stimuleren en eventueel subsidiëren.

In het regeerakkoord staat een apart fonds aangekondigd, een zogenaamd brownfieldfonds, dat binnen de PMV wordt opgericht met het oog op het mogelijk maken een versnelde sanering. Mijnheer de minister, wat is de stand van zaken in het oprichtingsdossier van het brownfieldfonds? Is dat een prioriteit voor deze regering? Zo ja, dan moeten de werkzaamheden al een heel stuk opgeschoten zijn. Op basis van welke principes en criteria wordt het brownfieldfonds opgericht?

De voorzitter: De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Ik sluit me aan bij de vraagsteller, mijnheer de minister. Ik meen ook dat er in de vorige legislatuur sprake was van een voorontwerp van decreet voor de oprichting van een saneringsfonds voor de aanpak van de brownfields.

Hoever staat u daarmee? Zijn daar wijzigingen in aangebracht?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ondernemen is inderdaad een topprioriteit in het Vlaamse regeerakkoord. Dat heeft zijn consequenties, namelijk dat we voor on-

Van Mechelen

dernemen ruimte nodig hebben. We volgen daartoe een dubbele strategie. Enerzijds snijden we nieuwe gebieden aan, de zogenaamde greenfields. Anderzijds streven we naar duurzaam ruimtebeheer en maken we werk van de brownfields.

Voor de greenfields zoeken we niet alleen naar nieuwe KMO-zones op het gewestplan, we hebben ook een concreet programma uitgewerkt samen met het Strategisch Plan Ruimtelijke Economie. We hebben bestemde maar niet-gerealiseerde bedrijventerreinen gescreend. We hebben uitgezocht waarom als bedrijventerrein bestemde gronden niet als zodanig worden gebruikt. We hebben per provincie een actieplan opgemaakt voor de bedrijventerreinen die snel in ontwikkeling moeten worden genomen.

Inzake de brownfields hebben we de plicht om in het kader van een zorgvuldig ruimtegebruik te streven naar het nieuw leven inblazen en opnieuw in gebruik nemen van braakliggende, vervuilde of onderbenutte terreinen. Bij de revitalisatie van die terreinen komen heel wat aspecten kijken. Daardoor is een geïntegreerde en multidisciplinaire benadering vaak noodzakelijk, omdat één departement meestal niet de oplossing kan bieden. Daarbij denken we aan Leefmilieu, omdat bodemsanering een belangrijk element vormt in de brownfieldontwikkeling, en de voornaamste reden is waarom een brownfield is ontstaan en verder is gegroeid door voortschrijdende bodemvervuiling. Een ander aspect is Ruimtelijke Ordening, omdat bij de sanering ook de vraag naar de nieuw gewenste ruimtelijke bestemming wordt gesteld.

Het is bijvoorbeeld veeleer aangewezen om een verouderde bedrijfssite in het centrum van een gemeente een nieuwe dynamiek te geven via stadsontwikkeling met nieuwe woonfuncties, recreatie, kantoorruimtes, retail en bijkomende groenelementen. Een brownfieldontwikkeling en sanering gaan dan gepaard met een ruimtelijke herbestemming.

Zowel in het regeerakkoord als in de beleidsnota's van mezelf en minister Peeters werd aandacht besteed aan de problemen van de brownfieldontwikkeling. Het regeerakkoord stelt op bladzijde 72: 'We pakken de problematiek van de vervuilde bedrijfsgronden beter aan door een optimale samen-

werking en kostendeling tussen de Vlaamse overheid, de gemeenten en de private sector. We zorgen voor kortere en efficiëntere procedures met minder vormvereisten, zonder dat dit de kwaliteit van de sanering aantast. We realiseren een scheiding tussen actor en regisseursrol. De regisseursrol vertrouwen we toe aan OVAM. We evalueren de werking van OVAM terzake. Er worden maatregelen genomen opdat de lasten en kosten voor onschuldige bezitters worden verminderd. Daartoe wordt onder meer tijdens de sanering de leegstandsheffing gestuit. Tevens worden in de fase van het beschrijvend bodemonderzoek de kosten en afspraken zo vroeg mogelijk bekendgemaakt. Inzake cofinanciering worden er meer flexibele regels ingevoerd voor bepaalde types van bodemvervuiling. We realiseren een vlotte sanering van vervuilde gronden met gezondheidsrisico's.'

In mijn beleidsnota Ruimtelijke Ordening is een volledig hoofdstuk gewijd aan de aanpak van brownfields. Het komt er nu op aan om niet alleen te schrijven en te denken, maar ook te ageren. Het is duidelijk dat PMV, als economisch instrument van de overheid bij uitstek, een rol kan spelen als investeringsmaatschappij in brownfieldontwikkeling. Daarvoor moeten de nodige decretale initiatieven worden genomen.

Op 28 mei 2004 werd het voorontwerp van brownfielddecreet principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De bedoeling was om geen tijdverlies te veroorzaken en door het te versturen naar de SERV en de MiNa-Raad advies in te winnen. Dat is nu gebeurd en er werd ook rekening gehouden met het nieuwe regeerakkoord en de verschillende beleidsnota's.

De SERV en de MiNa-Raad hebben fundamentele opmerkingen gemaakt. De ontwerpversie van 28 mei 2004 hield rekening met de filosofie van het beter bestuurlijk beleid, maar werd in snelheid genomen door het regeerakkoord. Daar werd beslist om de actors- en regisseursfunctie van OVAM te scheiden, waardoor maatschappijen worden gecreëerd die actie ondernemen.

Op basis van die verschillende invalshoeken werd en wordt het voorontwerp van decreet herwerkt. Daarbij wordt nagegaan of een facilitair beleid mogelijk moet worden gemaakt en naast financiële incentives via bijvoorbeeld het oprichten van een dochtermaatschappij van PMV, ook concrete

Van Mechelen

incentives kunnen worden gegeven door bestemmingswijzigingen.

Mijn kabinet heeft het geredigeerde brownfield-decreet nu klaargemaakt. Het telt 76 artikels en is het voorwerp geweest van dagenlang overleg. Er is bilateraal contact met de bevoegde ministers. Nu kan een interkabinettenwerkgroep worden opgestart, zodat we het voorontwerp van decreet in de tweede helft van dit voorjaar kunnen voorleggen aan de Vlaamse Regering om het advies van de Raad van State in te winnen. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan het regeerakkoord, waarin staat dat we een apart fonds oprichten in de PMV voor de versnelde sanering en het opnieuw in gebruik nemen van vervuilde bedrijfsgronden.

Koken kost geld. We maken momenteel valorisatieoefeningen. De middelen zullen binnen PMV blijven. De opbrengst van de valorisatie zal voor economische doeleinden worden herbestemd. We komen daarmee niet alleen aan de letter maar ook aan de geest van het regeerakkoord tegemoet.

Het brownfieldfonds zal wat mij betreft geen subsidies verschaffen, maar wel participeren via bijvoorbeeld risicokapitaal bestemd voor terreinontwikkeling en bodemsanering. Dit investeringskarakter kan vanzelfsprekend verschillende vormen aannemen die PMV volstrekt wettelijk kan uitvoeren. PMV kan participeren in kapitaal, toetreden tot PPS-constructies, contractuele verbintenissen aangaan, leningen afsluiten en obligaties verstrekken. We verwachten dat het brownfieldfonds een werknaam is en dat de maatschappij bepaalde verantwoordelijkheden op zich neemt. Wij zullen zorgen voor voldoende middelen. We hebben al een eerste budgettaire simulatie gemaakt op basis van voorstudies die we lieten maken als voorbereiding op het brownfielddecreet.

Los van het decretale traject dat de Vlaamse Regering momenteel implementeert, moeten we vanzelfsprekend nagaan in welke mate we – op een proefondervindelijke, experimentele basis – de in het verleden geselecteerde sites, of een aantal ervan, daadwerkelijk kunnen ontwikkelen. Er zijn projecten in uitwerking die het gevolg waren van overleg, zoals de Boelwerf in Temse. Voor een aantal geselecteerde sites dringt de tijd. We moeten prioritair aandacht besteden aan de sites waar ge-

vaar dreigt voor de volksgezondheid. First things first.

We moeten daarvoor niet wachten op de volledige afhandeling van het decretale traject. We kunnen bepaalde dossiers aanpakken via overleg. Dat sluit perfect aan bij de huidige budgetbesprekingen. De vorige minister van Leefmilieu heeft met het ontwerp van decreet dat we in het voorjaar van 2004 hebben goedgekeurd, de basis gelegd voor de duurzame aanpak. Vandaag volgt de bijstelling en het finetunen met de beslissingen inzake het BBB. De kogel moet door de kerk. In de tweede helft van dit jaar moeten we kunnen overgaan tot het concreet gestalte geven aan enkele dossiers.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik dank u voor uw uitvoerig antwoord, mijnheer de minister. Voor het innovatie- en het infrastructuurfonds zijn richtinggevendende cijfers over de omvang genoemd. Hebt u al een idee over de middelen voor dit fonds?

Minister Dirk Van Mechelen: De bedragen voor het innovatie- en het infrastructuurfonds – twee keer 75 miljoen euro – zijn besproken bij de begrotingsonderhandelingen 2005. De brownfieldontwikkeling zou een van de projecten worden die zouden gelden als opdracht voor PMV.

De maatschappij heeft daar een eigen raming voor opgesteld waar ik met enige bezorgdheid naar gekeken heb. In mijn economielessen heb ik lang geleden geleerd dat er voor de realisatie van een project een verschil moet zijn tussen het eigen vermogen en het beschikbaar kapitaal. Ik had lichtelijk de indruk dat het bedrag dat PMV vroeg niet het eigen vermogen was, maar wel het noodzakelijke kapitaal om een dergelijk dossier aan te pakken. Maar er is wel een verschil tussen het eigen vermogen en het beschikbaar kapitaal om te gaan saneren. Daarom heb ik hun gevraagd om eens een nieuwe oefening te maken. Ik moest met enige melancholie terugdenken aan een ander dossier, namelijk de start van de commerciële televisie in Vlaanderen. Toen kon ook niet iedereen dat onderscheid maken. Dat is intussen uit de feiten gebleken. De meerwaarde die voortspruit uit de sanering of uit de bestemmingswijziging, moet worden gecashd en gebruikt als nieuw kapitaal in een rollend fonds. Ik had de indruk dat dit werd onderschat en dat de

Van Mechelen

middelen die aan mij werden gevraagd, ruim ingeschat waren. PMV heeft daarom dus bijkomend huiswerk gekregen.

Het is absoluut onze intentie om hiermee door te gaan. We zullen zorgen voor voldoende middelen voor een versnelde aanpak. De dossiers zijn gekend, onderzocht en voorbereid. Zodra het fonds operationeel is, moet het van start gaan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 14.38 uur.*

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 15.19 uur.*

– *De heer Eric Van Rompuy treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Steven Vanackere tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, en tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de fiscale korting voor alle belastingplichtigen die een inkomen uit arbeid genieten

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vanackere tot de heer Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, en tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de fiscale korting voor alle belastingplichtigen die een inkomen uit arbeid genieten.

Minister Anciaux antwoordt in naam van minister-president Leterme en minister Van Mechelen.

De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Mijnheer de voorzitter, ik wilde mijn vraag om uitleg eerst aan de minister van Begroting stellen. Op voorstel van de commissievoorzitter heb ik de vraag ook gericht aan de minister-president.

Enkele weken geleden werd de maatregel aangekondigd voor een fiscale korting van 125 euro vanaf 2007, 150 euro vanaf 2008, en 200 euro vanaf 2009 voor de minst verdienende Vlamingen. Iedereen vat die maatregel samen als een maatregel voor alle actieve Vlamingen. Eigenlijk gaat het niet over alle Vlamingen, maar over de inwoners van het Vlaamse Gewest. De actief werkende Vlamingen van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest vallen daarbuiten. Een Franstalige die in het Vlaamse Gewest woont, zal wel genieten van de maatregel.

Het is een eentonig verhaal. De Vlaamse Brusselaars maken deel uit van de Vlaamse Gemeenschap. In het Vlaams regeerakkoord staat dat Vlaanderen zijn bevoegdheden ten volle zal waarmaken in de hoofdstad en erop zal toezien dat het Vlaams beleid niet stopt aan de gewestgrenzen, maar onverkort wordt toegepast in Brussel.

Het komt vaker voor dat persoonsgebonden materies, die in de eerste plaats gemeenschapsbevoegdheden zijn, worden aangepakt door de Vlaamse overheid met gewestelijke instrumenten. Goedkope of gratis elektriciteit leveren aan mensen met een laag inkomen, is zowel een daad van sociaal beleid als van energiebeleid. Is gratis openbaar vervoer voor senioren een daad van ouderenbeleid of van mobiliteit? De Vlaamse overheid gaat in zulke gevallen blijkbaar snel over tot het gebruik van gewestinstrumenten.

De minister zal me ongetwijfeld uitleggen dat dit nu eenmaal een gevolg is van de architectuur van ons land. Dat kunnen we dan ook uitleggen in internationale fora als een mooi voorbeeld daarvan. Ik weet dat dit deel uitmaakt van de Belgische architectuur. Het verhaal van gewestelijke en gemeenschapsbevoegdheden krijgen we almaar moeilijker uitgelegd aan bijvoorbeeld een jong koppel dat in Laken is gaan wonen om dicht bij het werk te zijn, dat zichzelf definieert als Vlaming en dat leest in de krant dat alle actieve Vlamingen een fiscale korting krijgen, maar dan in de voetnoot leest dat het daar niet bij hoort.

We kunnen een boeiend debat houden over de manieren om dat op te lossen. In bepaalde media is daarover al veel geschreven. Mijn vraag om uitleg vandaag gaat niet over wat we kunnen doen om dat soort maatregelen ook op Vlaamse Brusselaars toepasbaar te maken. De vraag die ik wil stellen, gaat uit van de staatsstructuur zoals ze is.

Vanackere

In het Vlaams regeerakkoord staat dat er een korting zou komen op de personenbelasting, die beperkt is tot het Vlaamse Gewest. Ik wil dat vergelijken, misschien gedeeltelijk ten onrechte, want niet alle elementen zijn hetzelfde, met de maatregelen naar aanleiding van de afschaffing van het kijk- en luistergeld. Op het ogenblik dat het kijk- en luistergeld werd afgeschaft in het Vlaamse Gewest, werd het Vlaams-Brusselfonds opgericht, om de Vlaamse Brusselaars te compenseren.

Mijnheer de minister, komt er naar aanleiding van de aangekondigde fiscale korting voor belastingplichtigen die een inkomen uit arbeid genieten, een nieuwe injectie in het Vlaams-Brusselfonds? Gaat u op zoek naar andere vormen van compensatie? Heeft de Vlaamse Regering hierover gepraat met de impact op Brussel in het achterhoofd? Is er binnen de Vlaamse Regering ook rekening gehouden met de Brusseltoets, die in het Vlaams regeerakkoord voorzien is?

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Ik ondersteun de vraag van de heer Vanackere. Er is een precedent alhoewel dat de zaken natuurlijk niet helemaal dezelfde zijn, namelijk het kijk- en luistergeld. Het Vlaams-Brusselfonds, dat ter compensatie werd opgericht, was gemeenschapsfiscaliteit avant la lettre. De televisie en de radio bestonden vóór de staatshervorming. De belasting op het kijken en luisteren zou een gemeenschapsfiscaliteit zijn geweest, mocht de staatshervorming toen bestaan hebben. Er is toen een terechte compensatie gevonden voor de afschaffing van deze vorm van fiscaliteit.

Hier zitten we op het randje. Toch zijn er argumenten voor te vinden. De Vlaamse Brusselaars behoren toch ook tot de Vlaamse Gemeenschap; waarom geldt die regel niet voor hen? Mijnheer de minister, in hoeverre is daarover overleg met andere ministers mogelijk? In hoeverre zijn hiervoor compensaties te vinden? Zijn er injecties mogelijk in het Vlaams-Brusselfonds? Of volgt men eerder de harde lijn en houdt men zich aan de gewestgrenzen voor de gewestelijke fiscaliteit. We hebben al een minipolemiek gehad buiten deze muren over hoe we de gemeenschapsfiscaliteit in Brussel op termijn kunnen oplossen.

Als er compensaties komen, moeten ze niet naar de individuele Vlaamse Brusselaar gaan. Een oplossing als de compensaties bij de afschaffing van het kijk- en luistergeld zou beter zijn. We hebben als politici ook een educatieve rol te spelen. We moeten de staatsstructuur uitleggen. Dat vergt soms enige overredingskracht, maar dat is een van de dingen waarvoor we werden verkozen.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: De vraag van de heer Vanackere duidt op het absurde van de staatshervorming, niet alleen van Brussel als apart gewest, maar ook van het onderscheid tussen gewesten en gemeenschappen, het grond- en het persoonsgebonden aspect. De Vlaamse Gemeenschap is niet eens bevoegd voor de Brusselse Vlamingen, want niemand weet wie dat is, maar wel voor de instellingen die zich hoofdzakelijk richten tot de Nederlandstaligen.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer Van Hauthem, u bedoelt de instellingen die zich richten tot de gebruikers van de Nederlandstalige instellingen. Dat is niet noodzakelijk hetzelfde als de Nederlandstaligen.

De heer Joris Van Hauthem: De Vlaamse Gemeenschap richt zich niet noodzakelijk tot individuen in Brussel. Dat kan ook niet, omdat de subnationaliteit niet bestaat.

Het kijk- en luistergeld was daarvan een mooi voorbeeld. Als we dat wilden afschaffen, moesten we het eerst overhevelen. Het was een gemeenschapsbelasting, die federaal werd geïnd en aan de gemeenschappen gestort, in Brussel in een verhouding van 80/20. We hebben er eerst een gewestbelasting van gemaakt, en die dan overgeheveld naar de gewesten. Die situatie, die in 1980 werd gecreëerd, is niet meer houdbaar.

Mijnheer Vanackere, met deze vraag om uitleg toont u aan hoe moeilijk toepasbaar dat is. Er mag geen bevoegdheidsconflict zijn. Hoe moeten we dat op het terrein allemaal organiseren? Het overlappen van de gemeenschappen en gewesten is helemaal voorbijgestreefd. Ook ik stel me trouwens de vraag naar de toepassing van de Brusseltoets. Omgekeerd heb ik echter die vraag ook nog nooit gehoord als het Brusselse Gewest een fiscale

Van Hauthem

maatregel zou nemen, die eventueel gunstiger zou zijn voor de Vlamingen in Brussel. De staatshervorming was van in het begin onvolkomen, en dat wordt nu steeds duidelijker. Op een bepaald moment zal men moeten kiezen. Terecht moeten de Brusselse Vlamingen, die niet kunnen genieten van deze fiscaal gunstige maatregel, gecompenseerd worden. Als we voor elke fiscale of sociale maatregel het Vlaams-Brusselfonds moeten spijzen, dan zijn we misschien niet slecht bezig, maar dan gaan we de fundamentele vraag uit de weg: is het onderscheid tussen de gewesten en de gemeenschappen nog houdbaar?

Misschien moeten we ook een vorm van subnationaliteit in niet-juristische zin creëren. Tussen 1995 en 1999 is dat aspect heel vaak aan bod gekomen tijdens discussies over verdere stappen in de staatshervorming. Sommigen zeiden dat Brusselaars moesten kiezen, niet voor de nationaliteit in de juridische betekenis, maar wel voor het aanbod dat de verschillende gemeenschappen deden in Brussel. De Brusselaars mochten niet gaan shoppen en voor elk aspect apart de voordeligste regeling kiezen. Ze moesten integendeel een globaal pakket aan voorzieningen kiezen, aangeboden door een van de gemeenschappen in Brussel. Het fundamentele probleem blijft dat de staatshervorming wat dit betreft, volslagen onvolkomen is. Dat blijkt dag na dag.

De voorzitter: Mevrouw Roex heeft het woord.

Mevrouw Elke Roex: Mijnheer de minister, ik ga niet in op het debat over de subnationaliteit of de gemeenschapskeuze, hoe men het mag noemen. Dat is een aparte discussie die we grondig en goed moeten voeren, want dat houdt grote en gevaarlijke consequenties in.

Ik ben het eens met de stelling van de heer Gatz. Het gaat hier over een gewestbelasting en dus ook over een gewestdomein. Als politici hebben we de taak om dit goed uit te leggen aan de Brusselaars. Ik kan nog een voorbeeld geven. Wie van Halle naar Anderlecht verhuist, moet bijvoorbeeld in plaats van 2 euro voor elke vuilniszak plots 175 euro per jaar betalen voor de vuilnisophaling. Die zaken verschillen nu eenmaal per gewest.

Er wordt geargumenteed dat het om sociaal beleid gaat en dat dit gemeenschapsbevoegdheid is. Dat vind ik niet helemaal correct. Elk beleid moet sociaal zijn. Als dat argument zou opgaan, zou alles gemeenschapsbeleid zijn, en dat is helemaal niet juist. Het gaat hier wel degelijk om werkgelegenheid en dat is gewestbeleid.

Ik onderschrijf de vraag naar de stand van zaken van de volstorting van het Brusselfonds. Dat zou gebeuren tegen het einde van de legislatuur. Ik hoop dat de vraag naar een compensatiemaatregel ook een steun in de rug kan betekenen om de volstorting te halen.

De huidige staatsstructuur maakt de zaken niet eenvoudiger. Maar moeilijk gaat ook. We hebben tenminste de garantie van gemeenschappen die openstaan voor alle culturen, ook in het Brusselse is dat zo. Dat is de voorwaarde om samen te leven in Brussel.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het siert de Brusselaars dat ze elk element aangrijpen om een gerechtvaardigde eis te realiseren, namelijk voldoende middelen van Vlaanderen naar Brussel overhevelen zodat ze een degelijk en sociaal onderwijs-, cultureel en huisvestingsbeleid kunnen voeren. Vlaanderen draagt een grote verantwoordelijkheid tegenover Brussel. Ik heb geen enkel probleem om na te gaan of we onze financiële verantwoordelijkheid niet moeten optrekken. Misschien is die onvoldoende. Brussel is uiteindelijk een grootstad met tal van moeilijkheden die niet altijd voldoende onderkend worden.

Ik heb wel problemen – al begrijp ik de strategie – met de vermenging van twee zaken. We hebben het hier over het fiscale beleid dat de Vlaamse Regering probeert te voeren. Dit kan niet dienen om meer middelen te eisen voor Brussel. Het gaat duidelijk om een gewestbelasting. We willen een fiscale maatregel nemen om het tewerkstellingsbeleid te beïnvloeden. Dat beleid hoort nu eenmaal thuis binnen de gewesten. Of dat goed is of niet, haalbaar of niet, daar wil ik me nu niet over uitspreken. De Vlaamse Regering plant deze fiscale maatregel als tegemoetkoming aan de personenbelasting.

We moeten voorzichtig zijn met al die compensaties. Ze dreigen het fiscale beleid van Vlaanderen te

Sannen

hypothekeren. Er hangt een oneigenlijk debat aan vast. Het kijk- en luistergeld was in oorsprong een gemeenschapsbelasting. Bij de afschaffing ervan hadden we een gerechtvaardigde reden voor een compensatie, ook al hadden we er om juridische redenen een gewestbelasting van gemaakt.

Nu gaat het duidelijk om een gewestmaterie. Ons tewerkstellingsbeleid gaat op zich een meerwaarde genereren. Als de tegemoetkoming invloed heeft op de werkgelegenheid, zal dat opnieuw een meerwaarde realiseren. Dat is de uitleg van minister Van Mechelen. Laten we dit mechanisme respecteren. De financiële nood van Brussel heeft hier eigenlijk niets mee te maken. Ik zie niet in hoe deze fiscale maatregel een aanleiding zou moeten zijn voor compensaties.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, minister-president Letermé heeft me gevraagd om deze vraag te beantwoorden omdat ze over een domein gaat dat onder mijn bevoegdheid valt.

In de voorgenomen fiscale korting wordt terecht aangenomen dat dit een gewestelijke bevoegdheid is. Onze bevoegdheid beperkt zich dus tot het grondgebied van het Vlaamse Gewest. Wij kunnen geen fiscale gewestelijke korting toepassen in Brussel. Dat is wettelijk niet mogelijk ingevolge de lokalisatiecriteria.

De analogie met de afschaffing van het kijk- en luistergeld gaat niet op, dat werd hier al gezegd. We hebben het hier over artikel 34 van de bijzondere wet van 13 juni 2001 tot herfinanciering van de gemeenschappen en de uitbreiding van de fiscale bevoegdheden van gewesten. Op dat moment deed de federale overheid jaarlijks een inning van een gemeenschapsbelasting, met name dat kijk- en luistergeld. Dat werd in 2001 bij bijzondere wet van gemeenschapsbevoegdheid overgeheveld naar de gewesten. Daarvoor kregen de gemeenschappen een compensatie: 100 percent van het kijk- en luistergeld binnen het Nederlandstalig taalgebied of het Vlaamse Gewest en 20 percent van het kijk- en luistergeld binnen het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

Toen het kijk- en luistergeld werd overgeheveld naar de gewesten heeft de Vlaamse Regering beslist om de inning ervan af te schaffen. De inning vanuit het Vlaamse Gewest viel dus terug op nul. Het Vlaamse Gewest ontving wel nog steeds die 20 percent uit Brussel-Hoofdstad voor een bedrag van 421 miljoen frank of ongeveer 10 miljoen euro. Toen werd de politieke afspraak gemaakt dat dit bedrag zou worden overgeheveld naar het Vlaams-Brusselfonds. Dat is nog niet volstort. Vanuit de algemene middelen is 5 miljoen euro bijgedragen en vanuit Cultuur nog eens een half miljoen. Ik heb al enkele keren gezegd dat dat bedrag in de loop van deze legislatuur volledig moet worden gestort. Het is ook logisch dat engagementen uit het verleden moeten worden gehandhaafd, omdat dit rechtstreeks samenhangt met de afschaffing van het kijk- en luistergeld. Dat kan niet worden betwist.

De manier waarop de volledige storting van dit bedrag moet gebeuren, zal tijdens het maken van de meerjarenbegroting worden bepaald. Over een maand zullen we daar een beter zicht op krijgen.

De analogie met het kijk- en luistergeld gaat helemaal niet op, omdat het toen een gemeenschapsbevoegdheid betrof. Nu gaat het wel degelijk over een gewestelijke aangelegenheid, namelijk fiscale korting op de personenbelasting.

Mijnheer Vanackere, uw bezorgdheid is me bekend. De institutionele indeling van ons land maakt het misschien niet mogelijk om bepaalde maatregelen te nemen buiten de bevoegdheidssfeer, maar dat impliceert niet dat er niet op doeltreffende wijze vorm kan worden gegeven aan een sociaal beleid. Om bepaalde aspecten van het beleid vorm te geven, is kruisverwijzing wenselijk met betrekking tot aspecten die enerzijds gewestelijke en anderzijds gemeenschapsbevoegdheid zijn.

U hebt terecht gezegd dat het regeerakkoord vermeldt dat Vlaanderen zijn bevoegdheden daarom ten volle zal waarmaken in de hoofdstad en erop zal toezien dat het Vlaams beleid niet stopt aan de gewestgrenzen, maar onverkort wordt toegepast in Brussel. Vlaanderen kan zijn bevoegdheden natuurlijk maar ten volle waarmaken binnen de eigen bevoegdheden. De grenzen daarvan op fiscaal vlak zijn uiteraard bekend.

Uw voorstel is interessant om na te gaan op welke manier bepaalde overheidsmaatregelen van sociale aard ook voor Brusselse Vlamingen een afdoend

Anciaux

effect kunnen ressorteren. De Vlaamse Regering deelt uw bezorgdheid dus. De bevoegde ministers zullen binnen de context van het regeerakkoord de nodige initiatieven nemen. Ik zal daarop toezien als coördinator van dit beleid. Het beleid moet natuurlijk tot stand komen in samenspraak met de functioneel bevoegde collega's.

Het Vlaams Brusselfonds moet worden volgestort tijdens deze legislatuur. Op basis van concrete budgettaire mogelijkheden ben ik bereid te bekijken hoe nieuwe aspecten van het zorgbeleid en van het sociaal beleid in het algemeen aan bod kunnen komen ten voordele van de Vlaamse Brusselaars.

Het is inderdaad correct dat het onderscheid tussen persoonsgebonden en plaatsgebonden aangelegenheden vroeger duidelijker was dan vandaag. We kunnen niet beweren dat de oorspronkelijke indeling in gewesten en gemeenschappen, die was gebaseerd op het onderscheid tussen plaatsgebonden aangelegenheden en persoonsgebonden aangelegenheden, nog zo strikt kan worden benaderd. Iedereen weet immers dat de indeling in gewesten en gemeenschappen oorspronkelijk een compromis was tussen verschillende visies op federalisme.

Er zijn inderdaad nogal wat gemeenschapsbevoegdheden die ook via gewestelijke bevoegdheden kunnen worden uitgeoefend of aangewakkerd. Het huisvestingsbeleid heeft bijvoorbeeld immers ook een duidelijk sociaal aspect. In die zin interpreteren we de bevoegdheden zo ruim mogelijk, ook in ons Brusselbeleid. Ik steek het niet onder stoelen of banken dat we in de context van bijvoorbeeld de gemeenschapsbevoegdheid Onderwijs ook voorzien in mogelijkheden voor studentenhuizing en in mogelijkheden voor gratis abonnementen voor het openbaar vervoer. Dat zijn eigenlijk gewestelijke bevoegdheden die in de context van gemeenschapsbevoegdheden worden gebruikt. Daarover kraait tot op heden geen haan, zelfs niet letterlijk.

Het regeerakkoord wordt wat dat betreft dus ook uitgevoerd. Er wordt een maximale interpretatie gegeven aan de gemeenschapsbevoegdheden die we binnen onze hoofdstad uitoefenen.

Hoe een en ander in de toekomst zal verlopen, is een ander debat. Een van de grootste uitdagingen

is het debat over het statuut van Brussel in de toekomst. We botsen immers op de beperkingen van het systeem van gewesten en gemeenschappen, ook al interpreteren we een en ander zo ruim mogelijk. We kunnen ook niet zomaar een verschillend beleid voeren voor mensen die door elkaar op een bepaald grondgebied leven. Het onderscheid tussen plaats- en persoonsgebonden zal dus altijd blijven bestaan.

De Brusseltoets is niet uitgevoerd omdat de Brusseltoets alleen maar kan worden uitgevoerd voor gemeenschapsbevoegdheden en bedoeld is om na te gaan of we binnen Onderwijs, Cultuur of Welzijn voldoende inspanningen leveren voor Brussel. We weten allemaal dat er nog een stevige inhaaloperatie moet worden uitgevoerd in verband met het welzijnsbeleid en het sociaal beleid in Brussel.

Onze bezorgdheid moet zijn dat er niet altijd financiële vragen komen uit Brussel. We moeten ons afvragen hoe we in de toekomst ervoor kunnen zorgen dat de Vlaamse band met Brussel en de Brusselse band met Vlaanderen behouden blijft. Het creëren en versterken van die band is een van de hoofdtaken die ik in deze regering heb. De actualiteit is daarbij natuurlijk belangrijk. We moeten ervoor zorgen dat door de beslissingen die we de volgende dagen zouden moeten nemen, de band tussen Vlaanderen en Brussel of toch zeker de Vlaamse band met de Brusselse Vlamingen voldoende blijft bestaan.

Het lijkt me een belangrijke institutionele uitdaging om na te gaan of het statuut van Brussel in de toekomst niet moet worden aangepast. Ik zal even ten persoonlijke titel spreken. Ik ben ervan overtuigd dat de invloed van de Vlaamse, de Franstalige en de Europese gemeenschap in de Brusselse structuur noodzakelijk is om het statuut op een moderne en hedendaagse manier in te vullen. Er moet dan worden gedacht aan een meertalig statuut voor Brussel. Dat zou een belangrijke verbetering zijn, ook al zijn we daar nog niet aan toe.

Het optrekken van de Vlaamse verantwoordelijkheid ten aanzien van Brussel mag geen verhaal worden van compensaties. Het moet een verhaal zijn van de gemeenschapsband en hoe we die in de toekomst kunnen realiseren. Zoals het er nu uitziet, is het zo dat alle aspecten die te maken hebben met fiscaal beleid, en alle aspecten die in de toekomst te maken zullen hebben met delen van de sociale zekerheid, altijd op gewestelijke basis zullen moe-

Anciaux

ten worden gerealiseerd, zolang we geen oplossing vinden voor hoe we de bij uitstek persoonsgebonden materie van met name de sociale zekerheid al dan niet in Brussel kunnen toepassen zonder in een chaotische situatie terecht te komen.

Ik open het debat over de subnationaliteit niet, maar we zullen in de toekomst zeker keuzes moeten maken.

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Mijnheer de minister, ik heb alle moeite gedaan om in mijn vraag zo zake-lijk mogelijk te zijn. Ik had immers niet de bedoeling om een debat op te starten. (*Opmerkingen*)

Herlees de vraag eens rustig. Ik denk toch dat elke volksvertegenwoordiger nog het recht heeft om in een commissie, maar ook daarbuiten te spreken.

De Vlaamse overheid legt geen aparte gemeenschaps- en gewestbegroting ter goedkeuring voor. Die zijn immers gefusioneerd. De Vlaamse overheid heeft beslist om binnen haar prioriteiten aandacht te schenken aan de problematiek van het aanmoedigen van mensen om aan de slag te zijn en heeft in die context voorzien in een korting die budgettair gesproken een belangrijke inspanning betekent. Ik heb de vraag gesteld of er naar aanleiding van die belangrijke beslissing, die niet uit de lucht kwam vallen omdat ze al in het regeerakkoord werd aangekondigd, is vastgesteld dat ze logischerwijze institutioneel niet van toepassing zou zijn op de Brusselaars. Ik heb ook de vraag gesteld of er is nagedacht over een manier om daar iets aan te doen.

Toch zijn we tamelijk snel terechtgekomen in het debat over de institutionele benadering met een aantal heel belangrijke tussenkomsten van de minister. (*Opmerkingen*)

Ik ben de context van de vraag aan het schetsen, want ik vrees dat de passies die gepaard gaan met subnationaliteit en gemeenschapskeuze, ervoor zorgen dat het andere punt ondergesneeuwd geraakt.

Een Vlaams koppel uit Laken leest in de krant dat er een korting van 200 euro zal worden gegeven aan alle actieve Vlamingen. De heer Gatz zegt

daarover dat het een kwestie is van een en ander goed uit te leggen en dus van voorlichting, maar in termen van publieke aanvaardbaarheid schort er wat.

Mijnheer de minister, ik ben zeer tevreden met uw antwoorden. U zegt immers dat we bij de keuze tussen gewest en gemeenschap er belang bij hebben om de benadering van ons institutioneel land-schap zo veel mogelijk vanuit de gemeenschappen te benadrukken. Goed wetende dat er een aantal materies zijn die nu eenmaal plaatsgebonden zijn, hebben Vlaanderen en de Brusselse Vlamingen er geen belang bij om met zeer veel nadruk te zeggen dat het over gewestmateries gaat in situaties waar-bij er te kiezen valt tussen een interpretatie die zegt dat het om een gewestbevoegdheid gaat, en een in-terpretatie die zegt dat het om een gemeenschaps-bevoegdheid gaat. Ze hebben er integendeel belang bij om te vinden dat, wanneer er bijvoorbeeld so-ciaal beleid wordt gevoerd in de context van het energiebeleid, het institutioneel gaat over het ge-ven van steun aan mensen met een laag inkomen.

Het debat is geopend en ik ga er dus nog even op door. De zorgverzekering en de mantelzorg zijn toch voorbeelden van zaken waar we zitten met een embryonale vorm van sociale zekerheid op Vlaams niveau. U hebt gezegd dat u in die context soms ook op gewestgrenzen stuit. Ik denk dat de Vlaamse volksvertegenwoordigers samen met de Vlaamse Regering moeten proberen om die situatie zo veel mogelijk te counteren. We moeten zorgen dat er wel degelijk oplossingen uit de bus komen. Indien we allemaal vaststellen dat het nu eenmaal zo is dat we op gewestgrenzen botsen, dan we de idee van Brussel niet loslaten kwijt te geraken.

Mijn vraag had de bedoeling om de aandacht te vestigen op het feit dat een prioritaire beslissing van de Vlaamse Regering niet van toepassing is op de Vlaamse Brusselaars. Ik wou ook weten of daar conclusies uit worden getrokken. Ik ben zeer tevreden dat u het engagement bevestigt om tegen het einde van de legislatuur het Vlaams-Brusselfonds volledig volgestort te krijgen. Voor het overige ben ik tevreden met de gedachtewisseling die we hier hebben gehad.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Ik zou kort iets willen zeggen tegen de heer Sannen en alle anderen die zich aange-

Gatz

sproken voelen. Hoewel de aanleiding van dit debat financieel is, gaat dit debat voor mij niet over meer geld voor de Brusselse Vlamingen. Dit debat gaat over hoe je de relatie tussen Brussel en Vlaanderen organiseert. Dat wou ik enkel nog even opmerken.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Ik bedank de minister voor zijn antwoord. Hij heeft effectief aangegeven waar de grenzen van het institutionele liggen. Dat was in feite voor mij de kern van de vraag. De heer Vanackere moet nu niet doen alsof hij het jammer vindt dat het debat daartoe is verworden. Hij zegt in de pers dat het zou betekenen dat elke inwoner van Brussel een keuze maakt tussen een van de gemeenschappen van dit land, maar hij maakt zelf de link met wat in het institutionele kader van vandaag al dan niet mogelijk is. Dan nadien komen zeggen dat het daar niet over ging, vind ik ongepast.

Natuurlijk is het debat daartoe uitgebreid, maar dat kan ook niet anders. Dé Brusselse Vlaming bestaat juridisch namelijk niet.

Minister Bert Anciaux: Jawel, hij bestaat als lid van de Vlaamse Gemeenschap.

De heer Joris Van Hauthem: Juridisch gezien bestaat dat niet. Dat is niet individualiseerbaar, omdat men dat ook niet heeft gewild.

Minister Bert Anciaux: Juridisch bestaat dat wel, want er zijn bijvoorbeeld zes Brusselse Vlamingen verkozen in het Vlaams Parlement.

De heer Joris Van Hauthem: Akkoord, degenen die op Vlaamse lijsten staan voor gewestverkiezingen en voor Vlaamse parlementsverkiezingen, dat zijn juridisch Brusselse Vlamingen. De Vlamingen die op Kamerlijsten staan, zijn dat echter niet, want dat zijn geen taalgesplitste lijsten. Ik ga me niet uitspreken over de vraag of dat nu wenselijk is of niet, maar ik wil nog iets zeggen. Toen men in 1989 het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest heeft opgericht, wist men waar men aan begon. Dan wist men dat men, als het over gewestaangelegenheden ging, heel lang kon discussiëren over de vervaging tussen gewest- en gemeenschapsbevoegdheden.

Als sommigen toen zeiden dat men in feite voor een stuk de Brusselse Vlamingen in de steek liet, was het antwoord dat er nog een voldoende band was via de gemeenschapsbevoegdheden. Nu stelt men echter vast dat diegenen die dat toen zeiden, in feite voor een groot stuk gelijk hadden. Over sommige bevoegdheden kan worden gediscussieerd of het nu gewest- of gemeenschapsbevoegdheid is en of het nu plaatsgebonden of persoonsgebonden is. Ruimtelijke ordening is een gewestelijke bevoegdheid, maar als het Brusselse Gewest daar maatregelen neemt, heeft dat ook een invloed op het ommeland. Zelfs in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen staat Brussel op een bepaalde manier ingeschreven, hoewel men er niets aan te zeggen heeft. Zo zou men natuurlijk verder kunnen blijven redeneren. Ik wil alleen tot mijn punt komen: het is een absurditeit geweest om van Brussel een gewest te maken, tenzij men de lijn had doorgetrokken en er ook een gemeenschap van gemaakt had, wat ik overigens ook helemaal niet gewild zou hebben.

Ik wil nog ingaan op een aspect, mijnheer de minister. Er bestaat in Brussel ook de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, waarvan ik vaststel dat ze dergelijke initiatieven op gemeenschapsvlak, bijvoorbeeld inzake een aantal zorgmaatregelen, niet neemt. Langs de ene kant moeten we het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest herfinancieren omwille van een aantal functies, langs de andere kant stellen we vast dat de GGC een aantal dingen die ze misschien onrechtstreeks zou kunnen doen, niet doet, hoewel ze door Vlaanderen gefinancierd worden. Dat is echter een bijkomend aspect, dat ons te ver zou leiden. Ik denk in elk geval dat duidelijk is dat de gewestvorming wat dat betreft geen goede zaak geweest is, mijnheer Vanackere, en dat hebt u nogmaals aangeduid met uw vraag om uitleg.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Ik heb me misschien verkeerd uitgedrukt, maar ik dacht dat ik het steeds had over fiscaliteit. Ik heb alleen gezegd dat ik het een risico vind dat een fiscale maatregel altijd aanleiding moet geven tot een dergelijk financieringsdebat voor Brussel. Op die manier wordt in de toekomst de manier waarop het gewest Vlaanderen omgaat met fiscaliteit voortdurend vertroebeld.

– *De heer Sven Gatz treedt als voorzitter op.*

Ik heb er geen enkel probleem mee dat er voldoende middelen vanuit Vlaanderen naar Brussel gaan. Ik

Sannen

vind ook dat Vlaanderen Brussel niet mag loslaten. Ik huiver echter wel voor iets. We hebben in het verleden een mooie scheiding gemaakt tussen gewesten en gemeenschappen. Het is juist omdat Vlaanderen Brussel niet wil loslaten, dat we die grenzen maximaal hebben geïnterpreteerd en dat we zoveel middelen hebben ingezet in Brussel, bijvoorbeeld voor het woonbeleid.

Ik zou het in elk geval wel erg vinden indien we in Brussel een beleid krijgen waarbij in eenzelfde woonblok de ene omdat hij Nederlandstalig is bepaalde sociale voorrechten krijgt die normalerwijze thuishoren binnen het gewest, en de andere omdat hij Franstalig is niet. Ik denk dat men dan in Brussel een samenleving aan het opbouwen is die niet meer harmonisch kan zijn en die aanleiding zal geven tot conflicten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Caroline Gennez tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het Joodse Museum van Deportatie en Verzet

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Gennez tot de heer Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het Joodse Museum van Deportatie en Verzet.

Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, de aanleiding tot deze vraag om uitleg is het feit dat we dit jaar de trieste zestigste verjaardag herdenken van Auschwitz en andere uitroeiingskampen van de nazi's. Deze herdenking heeft dit jaar reeds op verschillende fora aanleiding gegeven tot reflectie en tot een terugblik. Op het Europese forum maar ook hier in het Vlaams Parlement is men tot de conclusie gekomen dat de beste manier om een dergelijke deportatie, uitroeiing en raciale vervolging te voorkomen bestaat uit het blijven verspreiden van zeer

accurate informatie en het blijvend aanklagen van die misdaden tegen de menselijkheid, ook met het oog op de jongere generaties.

Ik denk dat ik niet moet zeggen dat het de plicht is van politici om daar mee een voortrekkersrol in te spelen en dat we dan ook moeten proberen om zo veel mogelijk initiatieven die daarvoor zijn ontstaan te blijven ondersteunen. Ik denk daarbij op de eerste plaats aan het Joods Museum voor Deportatie en Verzet, beter bekend als de Dossinkazerne in Mechelen. Dit is eigenlijk de historische locatie van waaruit die raciale deportatie en vervolging hier in Vlaanderen gebeurde. Het Joods Museum voor Deportatie en Verzet bestaat eigenlijk nog niet zo lang in zijn huidige functie. Een van uw illustere voorgangers heeft heel erg aan de kar getrokken om dat verhaal op die historische locatie te blijven vertellen. Dat gebeurde niet zonder succes overigens, want jaarlijks zijn er ongeveer 30.000 personen, vooral schoolkinderen, die de Dossinkazerne bezoeken. Ik heb de Dossinkazerne onlangs ook zelf nog eens bezocht, en ik kan u verzekeren dat dat waarschijnlijk de beste vorm van verdraagzaamheid is die we mensen in onze multiculturele samenleving kunnen bijbrengen, en ook de beste manier om aan te tonen waartoe totalitaire ideologieën en onverdraagzaamheid in hun extreemste vorm kunnen leiden.

Vandaag heeft de Dossinkazerne in feite een dubbele functie. Enerzijds is er de woonfunctie, waarvoor bewust gekozen is. Anderzijds is er de publieke functie, die resulteert in dat Joods Museum voor Deportatie en Verzet. Het succes is echter een beetje overweldigend, waardoor de publieksfunctie absoluut niet doelmatig of voldoende kan worden uitgebouwd. Mijnheer de minister-president, als u de site zou bezoeken, zou u merken dat de museumfunctie niet toereikend is. Er is geen omkadering, er is geen ruimte voor nazorg, wat toch belangrijk is als die thema's worden besproken, zeker met jonge mensen die daar jaarlijks in groten getale over de vloer komen.

Ik hoop dat de Vlaamse Regering het noodzakelijk vindt dat het verhaal van de raciale vervolging, vooral van joden en zigeuners tijdens de tweede wereldoorlog, blijvend wordt verteld, omdat het een aspect is van onze vaderlandse geschiedenis, waaraan onze jongeren blijvend moeten worden herinnerd.

Gennez

Mijnheer de minister-president, vindt u het belangrijk dat de band met de historische locatie, vanwaar de Belgische deportaties hebben plaatsgevonden, behouden blijft? Zo ja, overweegt u bijkomende subsidiëring aan het Joods Museum van Deportatie en Verzet voor de uitbreiding en renovatie van de huidige infrastructuur? Is er een mogelijkheid om bijkomende subsidiëring te plannen voor de uitbouw van de publieksfunctie? Vandaag is het museum enkel erkend als archief.

De voorzitter: De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande: Dit thema kan subregionaal lijken, maar door de inhoud is het dat niet omdat we het tot onze plicht rekenen om de herinnering levend te houden, maar ook als signaal door te geven aan nieuwe generaties. Zestig jaar na datum hebben we een aantal herinneringsmomenten ingelast. In het Vlaams Parlement is eensgezindheid ontstaan over de veroordeling van de holocaust.

Ik sluit me ten volle aan bij de vraag van mevrouw Gennez. Het Joods Museum van Deportatie en Verzet viel en valt onder geen enkel decreet, ook niet onder het museumdecreet. Het heeft een meervoudige functie, het is een archief, het heeft een publieks- en een getuigenisfunctie. We hebben dus een begrotingsartikel moeten openen om de aanzet te geven tot het tot stand brengen van dat museum.

Het is de enige plek waar de deportatie op een herkenbare wijze nog voelbaar aanwezig is. De Vlaamse Gemeenschap heeft daarom de plicht om een bijdrage te leveren. Er is het probleem van de behuizing. De publieksfunctie kan niet ten volle worden waargemaakt. Er is zelfs geen wachtlokaal.

In de loop der jaren is het plan gerijpt om het museum ruimer te maken dan een herinnering aan de holocaust. Alles wat te maken heeft met discriminatie, het fnuiken van de mensenrechten, enzovoort, zou daar aan bod kunnen komen. Het is een ambitieus initiatief, maar budgettair is het wellicht niet realistisch. Als het museum onder een grotere noemer valt, dan lopen we het risico dat iedereen zich er voor een deeltje in terugvindt, maar niemand voor het geheel. Hoe kunnen we een waar-

devol initiatief als dit museum tot volle ontplooiing brengen en in de toekomst niet uitsluiten dat het in een breder perspectief komt te staan?

Mijnheer de minister-president, ik suggereer om de nodige middelen uit te trekken om het huidige museum uit te bouwen, dus om de volledige Dossinkazerne beschikbaar te stellen voor het joods museum. Ik stel ook voor om een stap vooruit te zetten in het verbreden van dit initiatief. Gaat u ermee akkoord om de nodige middelen te plannen zodat het joods museum zijn verschillende functies kan invullen? Zult u de aankoop van het gebouw aan de overzijde van de straat voor een ruimer initiatief steunen? Als u daarmee wacht, vrees ik dat er niets zal gebeuren. We moeten de herkenbaarheid van die plaats, vanwaar meer dan 25.000 joden uit België werden gedeporteerd, behouden. Ik pleit ervoor dat u dat in een redelijk tijdsbestek en in fasen doet. Bouw uit wat er reeds is, en zorg voor een meerjarenplanning voor een ruimer perspectief.

De heer Sven Gatz: Recent onderzoek van de VUB heeft aangetoond dat het doorgeven van kennis over dergelijke belangrijke historische gebeurtenissen, niet in verhouding staat tot de actuele houding tegenover nieuwe ontwikkelingen die daarmee verband houden. Het doorgeven van kennis over de holocaust staat niet in verhouding tot de mening die mensen zich vandaag vormen over extreme ontwikkelingen in de maatschappij. Ondanks die spijtige vaststelling steun ik de vragen van mevrouw Gennez en de heer Van den Brande volmondig.

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Gennez, uiteraard vind ik het belangrijk dat het verhaal wordt verteld over de Tweede Wereldoorlog en meer in het bijzonder over de raciale vervolging van joden en zigeuners. Mijnheer Van den Brande, als jonge schepen in Ieper, stond ik in 1994, dankzij de steun van de Vlaamse Regering, die toen onder uw leiding stond, aan de basis van de omvorming van wat tot dan 'oorlogstoerisme' werd genoemd tot een herinneringsmuseum annex vredescentrum met een archief- en onderzoekfunctie en een artistieke werking. Nu komen er gemiddeld 220.000 tot 230.000 bezoekers, waarvan de helft jonger is dan 21 jaar. Dit is een goed

Leterme

voorbeeld van het werken aan verdraagzaamheid en vrede in de diepte.

Mijnheer Van den Brande, het project waarvoor zowel u als de heer Somers tijdens de regerings- onderhandelingen uitdrukkelijk aandacht hebben gevraagd, zal ook mijn bijzondere aandacht krijgen. Mevrouw Gennez, u wijst er terecht op dat het nodig is dat de Vlaamse overheid meer mid- delen moet vrijmaken om in Mechelen een getuige- nis af te leggen over de zogenaamde 'Belgian case'. We moeten immers vermijden dat de fouten uit het verleden worden herhaald. We moeten illustreren waartoe totalitaire ideologieën, onverdraagzaam- heid, fascisme en racisme kunnen leiden. Het is belangrijk om getuigenis af te leggen over dat ver- leden, zeker tegenover de schoolgaande jeugd.

In het regeerakkoord staat een passage dienaar- gaande: 'We richten een stichting op om de herin- nering aan de holocaust levendig te houden, om op basis van onder meer de jodenvervolging de mechanismen van uitsluiting, onverdraagzaam- heid en racisme te ontleden en te verklaren. Zo trachten we de democratische wortels van onze sa- menleving te versterken. Deze stichting realiseert deze opdracht in de eerste plaats door een spraak- makend historisch museum over deze thema's op te richten in Mechelen.'

Mevrouw Gennez, u onderstreept terecht dat de link moet worden gelegd met de Dossinkazerne. Tijdens de vorige legislatuur werden in 2001 een aantal stappen gezet in functie van de realisatie van een Vlaams holocaustmuseum. Er werd een werk- groep geïnstalleerd en er werden voorbereidende studies uitgevoerd. In 2003 werd aan professor De Wever van de universiteit van Gent, die wordt bij- gestaan door een wetenschappelijk comité, een on- derzoeksopdracht toevertrouwd met het oog op de inhoudelijke invulling van het museum. Eind 2004 hebben we de conclusies van dat studiewerk ont- vangen. We hebben beslist om de opdracht met zes maanden te verlengen om onder meer de samen- werking en synergie te bewerkstelligen tussen het Joods Museum voor Deportatie en Verzet, het Stu- die- en Documentatiecentrum Oorlog en Heden- daagse Maatschappij en het Fort van Breendonk. Dit alles moet in relatie worden gebracht met het zogenaamd Vlaams holocaustmuseum.

Ik wil niet te ver vooruitlopen op de besprekingen op basis van de conclusies van het rapport van het wetenschappelijk comité. De besprekingen moeten nog worden gevoerd binnen de Vlaamse Regering. Inzake de fasering ben ik van oordeel dat in eerste instantie moet worden gewerkt aan de verbetering van de werkomstandigheden in het Joods Museum voor Deportatie en Verzet. Er moet met name iets worden gedaan aan de ontvangstmogelijkheden voor bezoekers. Dat staat trouwens ook in het rap- port-De Wever dat op het eind van vorig jaar werd opgeleverd. Daarin staat ook dat het verhaal over de Dossinkazerne en het specifiek Belgische verhaal van de nationaal-socialistische uitsluitings- en uit- roeiingspolitiek moeten worden verteld. Er moet een uitbreiding komen van de tentoonstellingsruimte en de memoriaalfunctie. U hebt er beiden op gewezen dat de functie van het Joods Museum voor Depor- tatie en Verzet op dit ogenblik niet goed kan worden ingevuld omwille van de materiële omstandigheden. We mogen inderdaad niet te lang wachten om de toestand te verbeteren. In de fasering kunnen dus wel loskoppelingen gebeuren.

Ik zal mijn administratie eerstdaags de opdracht geven om op basis van het afgeleverde schattings- verslag over te gaan tot de voorbereiding van het dossier ter besluitvorming in de Vlaamse Regering voor de aankoop van de voorbouw van de voor- malige Dossinkazerne, dat bij de administratie be- kend staat als het Hof van Habsburg.

Samengevat, ik onderschrijf uw zorg, mevrouw Gennez. Wat het geheel betreft, wachten wij op de uitkomst van de onderzoeksopdracht. De heer Bruno De Wever voert die uit. Ik onderschrijf de zorg om de situatie niet op haar beloop te laten en op termijn aan te pakken. Dat zal uiteraard bud- gettaire consequenties hebben, maar voor dit soort aangelegenheid mogen niet de cijfers het zwaarst doorwegen. Ik ben het ermee eens dat de regering in de komende maanden de nodige schikkingen moet treffen om het museum zijn veelvuldige func- tie correct te laten vervullen.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez: Ik dank u voor uw be- vredigend antwoord, mijnheer de minister-presi- dent.

Ik wil wel nog eens benadrukken dat ik de te uit- drukkelijke koppeling tussen de Dossinkazerne en

Gennez

het nieuwe holocaustmuseum niet graag heb. De Dossinkazerne heeft een Belgische geschiedenis tegen een internationale achtergrond. Dat zijn twee afzonderlijke facetten. Ik zou het ene niet noodzakelijk aan het ander willen koppelen.

Ik ben heel tevreden met uw belofte, mijnheer de minister-president. Er ligt inderdaad al een schattingsverslag klaar bij de Vlaamse administratie en bij het Comité van Aankoop. U zult op korte termijn stappen ondernemen. Betekent dit dat u in de begrotingscontrole 2005 al extra middelen zult inschrijven? De conservator heeft al een principeakkoord met de huidige eigenaar van een ander deel van de voorbouw. We kunnen dus snel optreden.

We staan ten volle achter de bevindingen van het wetenschappelijk comité-De Wever. Het nieuwe museum moet informatie bieden over discriminatie en genocide in de ruime zin. Het mag natuurlijk geen hokjesmuseum worden waar elke ramp – discriminatie, genocide, raciale vervolging – uit het verleden wordt gepresenteerd zonder inzichten of visie op de toekomst. Misschien moet het museum ook aan onderzoek doen relevant voor de toekomst.

De voorzitter: De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande: De genomen optie is de juiste. Ik kan mevrouw Gennez bijtreden in haar betoog. De huidige eigenaars zijn inderdaad bereid tot verkoop over te gaan. Daar kunnen we over onderhandelen.

Dit is voor mij een zaak van verscheidenheid die tot interactie kan leiden. We moeten alles doen om onze geschiedenis te verankeren. Deze plaats roept emoties op. Het museum kan een onderdeel uitmaken van ons verzet tegen elke vorm van discriminatie. Laten we dit stap voor stap realiseren en paard en kar in de juiste volgorde inspannen.

Minister-president Yves Leterme: Ik kan geen uitspraken doen over het budget, mevrouw Gennez. Dat zou niet collegiaal zijn. Ik zal uw vraag meenemen naar de begrotingscontrole.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het overleg met de federale en Brusselse regering over de nachtvluchten

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Glorieux tot de heer Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het overleg met de federale en Brusselse regering over de nachtvluchten.

De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, tijdens een actuele vraag heeft minister Peeters al grotendeels geantwoord op een aantal van mijn vragen. Ik zou echter graag nog wat meer duidelijkheid krijgen over een aantal zaken.

Brussels minister-president Picqué heeft een werknota opgesteld waarin hij voorstelt om terug te keren naar de vliegschema's van 1999 en om nadien een soort van onafhankelijk instituut de opdracht te geven om op basis van objectieve gegevens oplossingen uit te werken voor de nachtvluchtenproblematiek. In De Standaard van 20 februari laatstleden heeft hij gezegd dat de nota werd opgesteld op basis van voortdurend overleg met u en met minister Peeters. In hetzelfde artikel staat dat andere leden van de Vlaamse Regering, namelijk minister Anciaux en minister Vandenbroucke, het met deze nota niet eens zijn. De heer Picqué heeft daarop in De Standaard gezegd dat hij vermoedt dat u bent geconfronteerd met bezwaren van een of ander lid van uw regering. Daaruit valt op te maken dat u zich wel kunt terugvinden in de inhoud van de nota, in tegenstelling tot sommige leden van de Vlaamse Regering.

Op zich gaat het natuurlijk om een tamelijk onduidelijke situatie. De Vlaamse CD&V-ministers hebben samen met de Brusselse regering een werknota gemaakt die niet wordt gesteund door andere regeringsleden. Bovendien zit CD&V niet alleen in de Vlaamse Regering, maar ook in de Brusselse, wat alles nog complexer maakt.

Glorieux

De voorbije 2 maanden zou er tussen vertegenwoordigers van de Brusselse regering Picqué en Huytebroeck en minister Peeters en u discreet overleg gepleegd zijn over de nachtvluchten. Minister Peeters heeft al gezegd dat u en hij daar zelf niet aanwezig waren, maar dat kabinetsmedewerkers of medewerkers van de administratie werden afgevaardigd, maar dat doet er niet toe.

Ik vind het heel goed dat er overleg wordt gepleegd en dat dat discreet gebeurt, omdat dit dossier de laatste maanden en zelfs jaren zo geëscaleerd is dat een discrete benadering misschien wel de beste is. Ik hoop dat de Vlaamse vertegenwoordigers op een assertieve manier aan de gesprekken hebben deelgenomen en dat er een oplossing zal komen die door iedereen kan worden ondersteund.

Op dinsdag 22 februari kwam de werkgroep van de federale regering, de Brusselse regering en de Vlaamse Regering samen om het spreidingsplan te evalueren. Ondertussen zijn er meer actiecomités dan ooit in het verweer gegaan en worden er meer juridische stappen gezet dan ooit. Bovendien worden er meer bewonersgroepen dan ooit gestoord door het hinderlijke en gezondheidsaantastende vliegtuiglawaai.

Mijnheer de minister-president, wat is het resultaat van dat discrete overleg? Welke standpunten hebben de Vlaamse vertegenwoordigers daar verkondigd? Steunt de hele regeringsploeg deze standpunten? Wat is de inhoud van de werknota van de Brusselse minister-president? De pers verschaft er mij geen inzicht in. Hoe staat de Vlaamse Regering tegenover deze werknota? Welke voorstellen heeft de Vlaamse Regering al geformuleerd? Wat is de stand van zaken betreffende de evaluatie van het spreidingsplan? Welke standpunten verkondigen de Vlaamse vertegenwoordigers op het overleg hierover?

Bent u bereid om te ijveren voor het herstel van het ecologische en maatschappelijke draagvlak van de luchthaven? Ik ben er immers van overtuigd dat dat de beste garantie is voor het behoud van de jobs en de economische pool die de luchthaven is. Ik denk in die context dan aan het ijveren voor het verminderen van het aantal nachtvluchten en het plafonneren van het aantal dagvluchten.

Alle vluchten moeten technisch zo maximaal als mogelijk worden gespreid, zodat er een maximaal

verduunningseffect is van de lawaaihinder. Ik vind ook dat er moet worden geijverd voor nachtvluchtenvrije weekends, zoals premier Verhofstadt twee jaar geleden al heeft voorgesteld. Bovendien moet er steun worden verleend aan het initiatief van het Europees Parlement om te komen tot een Europees verbod op nachtvluchten. De heer Dehaene steunt dit voorstel.

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Mijnheer Glorieux, om resultaten van overleg te kunnen voorleggen, moet er eerst overleg worden gepleegd. Ik heb de heer Picqué en mevrouw Huytebroeck regelmatig gezien, maar er is geen sprake geweest van discreet overleg. Er zijn wat preliminaire contacten geweest tussen kabinetsleden. Minister Peeters en ik hebben geen standpunten ingenomen omdat er geen overleg is geweest.

De Brusselse delegatie heeft tijdens een aantal preliminaire gesprekken een basisdocument opgesteld met als uitgangspunt de situatie van 1999 en een aantal afwijkingen daarop. Die nota verkondigde niet eens het standpunt van de Brusselse regering en dus vond ik het niet nodig om de Vlaamse Regering zich daarover te laten buigen.

Er wordt permanent overleg gepleegd aan Vlaamse kant over een gemeenschappelijk standpunt. Het doel daarvan is te komen tot een goede, duurzame oplossing die beantwoordt aan een aantal streefdoelen die u hebt vermeld. Dat zijn ook de krijtlijnen die worden gevolgd bij de evaluatie van het spreidingsplan. We zullen proberen te komen tot een billijke en evenwichtige verdeling, ongeacht de institutionele en territoriale grenzen. Ook over de opmaak van een geluidskadaster en de opdracht van een onafhankelijk instituut dat moet zorgen voor controle en handhaving van de geluidsnormen, wordt op dit ogenblik overleg gepleegd.

Op 30 december 2004 heeft minister Peeters een milieuvergunning afgeleverd. Daarin staat dat een studie over de evaluatie en de voorstellen van maatregelen ter beperking van de geluidshinder klaar moeten zijn tegen 30 september 2005. Op basis daarvan kunnen we als Vlaamse Regering binnen de context van de huidige Europese regelgeving nieuwe maatregelen nemen die de leefbaarheid zullen verbeteren.

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de minister-president, ik stel vast dat het om een non-paper gaat waar de Brusselse regering niet achter staat. De woorden 'discreet overleg' heb ik ook maar opgepikt uit de media. Ik ben blij te vernemen dat er wel overleg wordt gepleegd. Dat is belangrijk en misschien kan er wat intenser worden overlegd. Het gaat immers om een probleem dat nog lang niet is opgelost.

Dit dossier bevindt zich natuurlijk in het communautaire vaarwater. Ik hoop dus dat het niet nog meer op de lange baan zal worden geschoven, want de situatie is voor steeds meer mensen een probleem aan het worden. Steeds meer mensen gaan immers in het verweer. Het is dus belangrijk dat er naar een oplossing wordt gezocht die het maatschappelijke en ecologische draagvlak voor de luchthaven herstelt. Dat kan alleen maar door het aantal nachtvluchten te verminderen en het aantal dagvluchten te plafonneren in combinatie met een maximale spreiding. Ik hoop dat u daar in de toekomst voor zult blijven ijveren.

De voorzitter: Minister-president Letermé heeft het woord.

Minister-president Yves Letermé: U daagt me natuurlijk uit, mijnheer Glorieux, maar u zal het me niet kwalijk nemen dat ik even refereer aan de recente geschiedenis van dit land, waar 5 jaar aan een stuk zowel de verantwoordelijkheid voor Mobiliteit op federaal vlak als de verantwoordelijkheid voor Leefmilieu op Vlaams vlak toevertrouwd werd aan groene mandatarissen. Ze hebben, misschien wel met wat minder discretie, heel wat verklaringen geuit en acties ondernomen, maar vandaag moeten we vaststellen dat geen enkel probleem is opgelost en dat we integendeel voor een situatie staan die voor veel mensen ondraaglijk is. Ik kan alleen maar vaststellen dat in de overgang van 1999 naar 2000 een aantal dingen aan het rollen zijn gegaan en dat toen de problemen zijn ontstaan. We gaan proberen die op te lossen, maar dat kan alleen wanneer we zeer discreet handelen en proberen op een goede basis overeenstemming te vinden. Ik vond ook, en ik heb hem dat ook persoonlijk gezegd, dat de demarche van de heer Picqué om een Vlaamse krant te zoeken om zijn ideeën terzake te ventileren, zeer ongepast was. Ik was redelijk 'gepicqueerd' toen ik dat zaterdagmorgen las. Ik heb de heer Picqué

gezegd dat dat niet de goede manier van werken was, en ik hoop dat hij dat goed begrepen heeft.

De heer Eloi Glorieux: Ik denk dat u daar natuurlijk een punt hebt. Voor alle duidelijkheid wil ik toch even zeggen dat het oorspronkelijke plan van minister Durant er niet in bestond om te concentreren, maar wel degelijk om het aantal nachtvluchten in te perken. Het idee van de concentratie is uiteindelijk ingevoerd op aangeven van premier Verhofstadt, die een studiereis naar Schiphol had gemaakt. Maar goed, de zaken zijn wat ze zijn.

Ten slotte wil ik ook nog opmerken dat het dankzij Vlaams minister Dua geweest is dat het aantal nachtvluchten geplafonneerd werd op 25.000. Het is eigenlijk een geluk dat dit destijds werd ingevoerd, omdat anders de situatie op het terrein nog veel erger zou zijn. Maar ik reken vanzelfsprekend, mijnheer de minister-president, op u om orde op zaken te stellen en de zaken ten goede te keren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 16.42 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP : Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN : Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

